

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Martini Lvtheri Piae Ac Doctae Operationes In Dvas Psalmorvm Decades

Luther, Martin

Basileae

VD16 L 5540

Quoniam quæ perfecisti destruxerunt: iustus autem quid fecit?

urn:nbn:de:hbz:466:1-37005

fallacia, cum sint reuera arcus & sagittæ mortis; contra sagittæ Christi, mortem esse putantur instrumenta, cum sint uixæ.

Studii & zelus magistro tñ pestilē iiii.

Quod autē dicit eos arcū intendisse & sagittam posuisse super neruam, hoc direxisse ad signum, studium eorū signat & impium zelum. Quia sicut Isidorus cum cohorte uigilantior fuit contra Christum in obscuro noctis, q̄ Apostolus pro Christo, qui etiā dormierunt: Ita pestilētes Doctores diligentissimi fuerunt, ac uiuunt p̄ populo, quin fere stertūt omnes, & dū dormiunt homines super seminat zizania inimicus homo. Quando enim tanta cura (nisi Apostolos exceperis & paucos successores) pro populo & salutari doctrina uigilant, quanta impij pro sua impietate uigilant: Nempe gloria & quæritus presentis uitæ fortius hos mouet, q̄ illos gloria & honor uitæ futuræ. Dicit etiam Paulus, etiam pro suo tempore: Omnes quærent quæ sua sunt. Quanto magis hoc pro sequenti tempore dixisse, intelligendus est: Et hodie, quis est qui cura cura Christum, quanta Apostolica sedis & hominum decreta prædicet: Nempe q̄ in Christi doctrina sit, præsens ægestas, crux, ignominia: In hominum sal lacris, gloria, opes, & uita. Siue ergo sagittas eorum in pharetra paratas, siue in per neruum positas, siue ad signum directas dixeris, idem studium intelligas, quo nō frustra docere parant, sed, ut tãgant & ad certum iactant, & plurimos in suam sententiam uulneratos trahant, adornant enim uerba sua, & ita colorant, magnificant, dilatant, instruunt, dirigūt, ut impossibile sit simplicem animam ihs nō capi. Exempla sunt manifesta, quæ taceo. Sat est uerbo intēdendi & parandi & dirigēdi, significari impiorum magistrorum nimiam diligentiam, qua cupiunt, q̄ minime frustra loqui simplicibus, quin si unus est qui elabar, insaniunt. Sicut multos audiuius nostra xtate.

Quoniam quæ perfecisti destruxerunt; Iustus autem quid fecit.

Semper in populo dei sunt dogmata impiorum.

Hieronymus: Quoniā leges dissipatæ sunt. Quo uidemus uere psalmū per sagittas intelligere dogmata impiorum magistrorū, qui nunq̄ nō sunt in populo dei. Sicut Petrus, j. dicit: Fuerūt uero & pseudoprophete in populo, sicut & in uobis erunt magistri mēdaces &c. Et Paulus Act. xx. Ego scio, qm̄ intrabunt post discessionem meam, lupi rapaces in uos, non parcentes gregi. Et ex uobis ipsi surgent uiri loquētes peruersa, ut adducāt discipulos post se. Hæc & multa alia terribilia nobis tantā cura prædicta, ridemus hodie securi, & q̄dlibet docere miserum uulgum summa temeritate audemus. Intran, & inter nos surgunt mendaces magistri. Quis obscuro tutus esse potest?

Hebraeus proprie sic habet: Quoniam positiones euerterunt. Significat autem id uerbi, statuta, instituta, constructa, posita. Vnde noster interpret non inepte molitus uidetur Antithesin. Quoniam quæ tu construxisti, illi destruxerunt. Quo modo Malach. j. Quod si dixerit Idumæa, destructi sumus, sed reuertentes ædificabimus, quæ destructa sunt. Hæc dicit dominus exercituum: Isti ædificabunt, & ego destruam. Et Isa. ix. Et sciet omnis populus Ephraim, & habitantes Samariam in superbia & magnitudine cordis, dicentes: Lateres ceciderunt, sed quadris lapidibus ædificabimus; Sycomoros succiderunt, sed cedros immutabimus.

Diximus autē supra psalmo. v. per structuram istam intelligi doctrinarum structuram. Sicut in turre Babylonis figuratum est, ubi semper dominus contra homines destruens quæ illi ædificant, & hi rursus destruens quæ ille ædificat.

ficit. Vnde recte hic dicit: Destruerunt quae a te posita & instituta sunt, id est
 (ut Hieremias) Peruertunt uerba dei uiuentis. Et Micheas. iij. Audite principes
 domus Iacob, & iudices domus Zion in sanguinibus, & Hierusalem in iniqui-
 tate. Hoc enim fit dum sacra dei uerba cogimus seruire nostris affectibus &
 opinionibus. Hoc est ex inauribus filiarum Israel, & auro domini, conflare
 uentilum & Idola, ut frequentissime in Prophetis arguuntur. Quos, si hodie ar-
 guas haereticus eris, cum soli hij sint Ecclesia dei hodie, qui talia faciunt, sicut
 & tempore Prophetarum erant.

Hebraeus autem absolute & impersonaliter dicit: Quae posita sunt, seu,
 quae posita fuerunt, non quae tu posuisti. Quod nescio quid maioris Emphasis
 habeat: Quasi ea sola uelut esse posita & statuta, quae deus posuit & statuit, &
 nequas sit alia uel cogitari, ut differentia nulla sit opus. Quo modo & Apосто-
 lus dicit: Placuit in Christo omnia instaurare. Quasi aliud placitum non sit nisi
 diuinum. Sicut de sole, cum sit unus, sine differentiae nota loquimur.

Iustus quid fecit? August. ad Christum trahit pugnas cum suis Donatistis. ^{Iustus quia fecit}
 Idem Hiero. si tamen eius est Commemariarius. Mea diuinatione generaliter iustum
 accipio, pro omnibus qui cum impijs magistris negotium habent, quocumque seculo.
 Et quaestionem hanc pro eis fieri, primum dolentis affectu in hunc modum. Quan-
 do contradictio impiorum potentior est (ut Abacuk dicit) & praualet aduersus
 iustum, sicut fere fit, non est inter homines qui pro eo iudicet, aut uindictet, sed
 damnatur tanquam reus & malus. Hic dicit: Quid faciat iustus, ubi resistere non
 potest, ueritas eius non auditur, cogitur ergo causam tradere ei qui iuste iudicat.
 Sicut de Christo Petrus dicit. j. Pet. iij. Quid enim prodesset si etiam insaniret?
 Quare cum gemitu & patientia diuinum iudicium expectabit, sinens interim
 impios furere & proficere in peius, ut qui sordent, sordescant adhuc?

Secundo, potest quaestio ista fieri, uelut disputatis & expostulantis affectu,
 qui est multo uerementior. Quo Paulus. j. Corint. xv. aduersus negantes re-
 surrectionem loquitur. Quid faciunt, qui baptisantur pro mortuis? Si omnino
 non resurgunt mortui, ut quid periclitamur omni hora? Si secundum hominem ad
 bestias pugnaui Ephesi, quid mihi prodest si mortui non resurgunt? Et psal. xij.
 cum uidisset peccatores florere, dixit: Ecce ipsi impij abundantes in hoc seculo
 obtinuerunt diuitias: Et dixi, ergo sine causa iustificauit cor meum, & laui in-
 ter innocentes manus meas?

Ira & hic: Si sic praualent impij, si non est iudex alius quam ipsi, Quid operatus
 est iustus? cur frustra laborauit? cur non quieuit & sine periculis uixit? Adeo
 ne frustra omnia gessit? Absit: Non frustra operatus est: Est iudex qui iudicet
 iuste, ut sequitur. Hic sensus mihi placet, quia uerbum, fecit, praeteriti tempo-
 ris est *פָּעַל* paal, quod operatur, significat, ut includat omnem piorum uitam.
 Ac si dicat: Cur frustra iustus tam operosus fuit? Deinde & sequentibus aptis
 sine quadrat, & afflictum illum affectum iustorum, quo in oppressa iusticia
 & ueritate laborant, & disputant, pulcherrime exprimit, qui cum certissimi sint
 iustum non derelinqui, tamen praeter multitudinem opprimentium & praualentium
 ueritati, simul indignantes, simulque dolentes incipiunt contradictionis qua-
 sitionem, & Apostrophen ardentissimam ad impios faciunt. Et, quod ultimum
 habent, ad iudicium recurrunt, dicentes.

Dñs in templo sancto suo, dñs in caelo sedes eius. Oculi eius in

Y iij pauperem